

Nytt nummer av "Inköparnas Omvärld":

Fortsatt tufft för svenska leverantörer

Sammandrag

- Över 70% av de tillfrågade svenska inköpscheferna anger att utländska leverantörer på senare år vunnit marknadsandelar i det egna företaget.
- 70% av panelen anser fortfarande att outsourcing/offshoring är en mycket viktig fråga – och att denna trend fortsätter.
- Av i stort sett samtliga tabeller framgår de s k tillväxtmarknadernas ("emerging markets") växande betydelse för svenska inköpsavdelningar. I vissa sammanhang får dock de baltiska företagen klart sämre betyg än för två år sedan.
- Även om många svenska inköpschefer klagar på det otillräckliga kostnadsläget hos svenska leverantörer, ges Sverige som inköpsland det rätt hyggliga betyget 7,2 (på en skala 1-10). Om fem år ses en lätt försämring till 7,0. Trenden går således något åt fel håll. Värderingen 7,0 erfordrar en hel del strukturellt förbättringsarbete här hemma i den allt tuffare globala konkurrensen – trots det relativt goda utgångsläget, speciellt vad gäller kvalitet och teknisk förmåga.

Inköparorganisationen Silf och Swedbank genomförde under juni månad sin tredje rapport "Inköparnas Omvärld" efter 2005 och 2006. Cirka 100 inköpschefer med verksamhet i Sverige deltog i undersökningen.

Med detta arbete vill vi göra ytterligare ett försök att knyta ihop makroekonomin och företagens praktiska värld. Det är få yrkesgrupper som upplever kombinationen av makro- och mikrovärlden med samma intensitet som inköpare, både analytiskt och vid prisförhandlingar. Inköpare behöver oftast både tekniska och ekonomiska kunskaper kring bl a konjunktur, produktivitet, löne- och valutatrender m m. Globala inköp – "global sourcing" – har blivit ett nyckelord i branschen. Med all rätt, vilket vår rapport understryker.

I nedanstående sammanfattning berörs inte samtliga ställda frågor och svar. En fullständig rapport finns dock på engelska med titeln "Swedish suppliers are in a good position – but trends for costs and prices are worrisome".

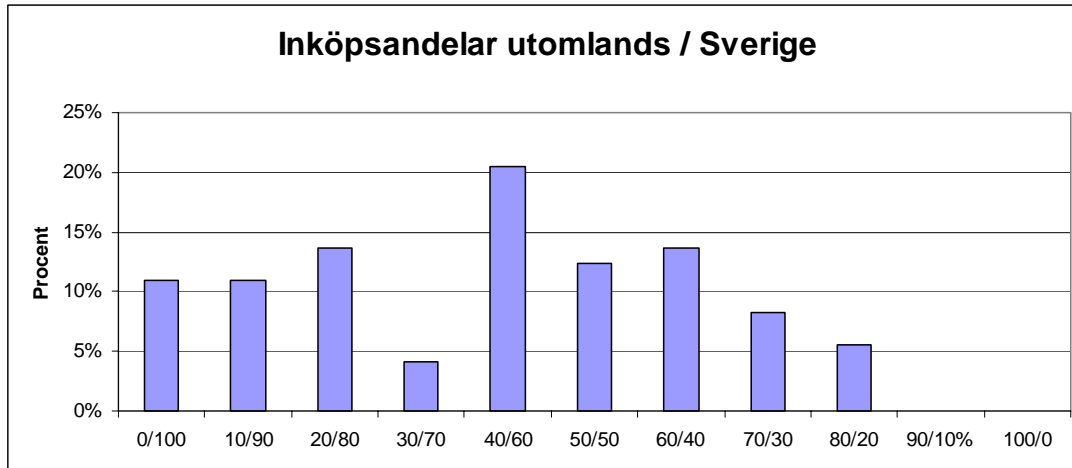
Svante Axelsson
Silf

Hubert Fromlet
Swedbank

Sammanfattning

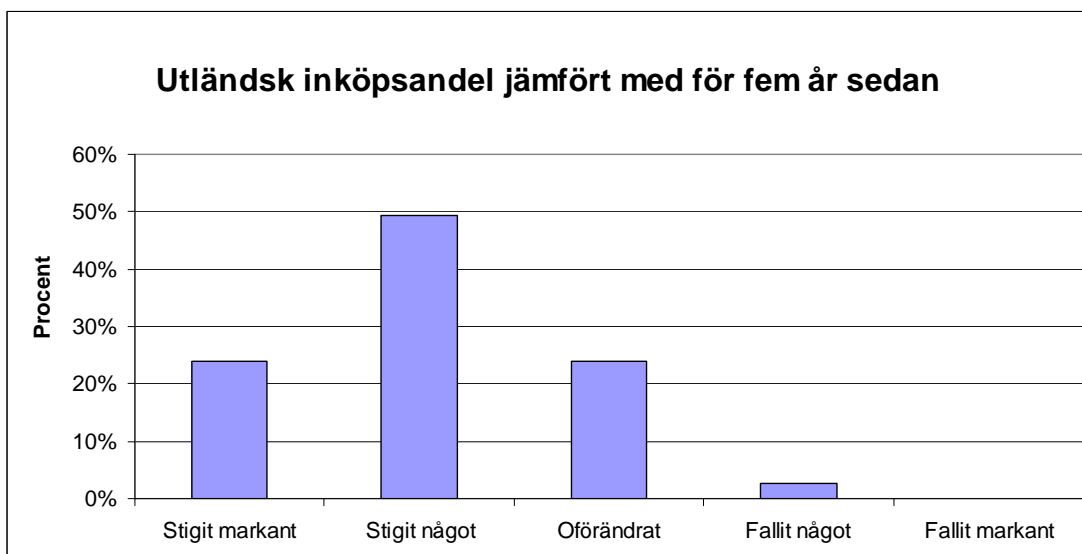
(förkortad version)

- A. Hur stor del av företagets/divisionens inköp sker för närvarande i Sverige i förhållande till utlandet? (% av värdet)

Denna sammanställning ger inga signaler på att svenska leverantörer skulle ha vunnit tillbaka marknadsandelar under de gångna åren. Detta trots att diskussionen kring outsourcing/offshoring på sistone blivit något tystare. "Global sourcing" har kommit för att stanna. Det bör dessutom påpekas att panelen till övervägande del består av större företag. Mindre företag har vanligen några års eftersläpning jämfört med de större företagens strategiska inköpsplanering.

- B. Har den utländska inköpsandelen ändrats under de senaste fem åren?

Dessa svar förstärker intrycket från föregående fråga. Räknas ihop andelarna för "stigit markant" och "stigit något", så hamnar dessa på höga 73%. Denna siffra ligger inte mycket under 2006 års (76%).

C. Outsourcing/offshoring av inköp diskuteras för närvarande inte lika ivrigt som för 2-3 år sedan. Återspeglar detta – något mer avslappnade – intryck

- en något orealistisk bild av verkligheten: 22%
- ett i allt väsentligt temporärt fenomen: 48%
- en mer fundamental justering nedåt, d v s att det för några år sedan fanns (något) för mycket "noise" kring outsourcing/offshoring: 30%

De av oss tillfrågade inköpscheferna förmedlar ett ganska tydligt budskap: Enbart omkring en tredjedel anser att "outsourcing"-frågan för några år sedan hade tagit för stora dimensioner. Majoriteten tror med andra ord att outsourcing/offshoring-trenden kommer att fortsätta inom överskådlig tid.

D. Kommer ditt bolag att framöver i förstärkt grad köpa tjänster från utlandet?

- Ja: 27%
- Nej: 73%

Om "ja", från vilka länder företrädesvis (rankat)?

1 (7) ^{*)}	Tyskland	7	Danmark	15 (4)	Litauen
2 (7) ^{**)}	Sverige	8	Italien	16	Ryssland
3 (2)	Kina	9	Finland	17	Ukraina
4 (6)	Indien	10 (3)	Estland	18 (10)	Vietnam
5	Storbritannien	11	Sydosteuropa	20 (5)	Lettland
6 (1)	Polen	12	Frankrike		

*) Inom parentes placeringar från 2006 års mätning (vilken enbart gick till tionde positionen).

**) Sverige har inte ingått i tidigare års mätningar.

Något längre fram – när även "emerging markets" gradvis kommer att erbjuda ett växande segment av tjänster – förefaller det relativt sannolikt att också exporten av tjänster från dessa länder kommer att tillta i tydligt ökad takt. Denna utveckling torde bidra till gradvis växande inköp av tjänster från andra länder även inom (den svenska) tillverkningsindustrin. Bland "emerging markets" ligger Kina, Indien och Polen speciellt bra till – trots ett lätt fall för Polens del. De baltiska ländernas tappade terräng hos svenska inköpare ter sig anmärkningsvärd. Diskussionen i Estland, Lettland och Litauen kommer sannolikt att skärpas avseende kostnader, produktivitet och framtida konkurrenskraftiga produkter.

E. Hur har – enligt din uppfattning – de svenska leverantörernas konkurrenskraft utvecklats på senare år?

a) Prismässigt

Nivå (%):

- oförändrat bra	21
- oförändrat tillfredsställande	55
- oförändrat otillfredsställande	24

Trend (%)^{*)}:

- bättre	36
- sämre	16
- oförändrat	48

b) Teknisk standard/kvalitet

Nivå (%):

- oförändrat bra	48
- oförändrat tillfredsställande	50
- oförändrat otillfredsställande	2

Trend (%):

- bättre	22
- sämre	10
- oförändrat	68

c) Produktutvecklingsförmåga

Nivå (%):

- oförändrat bra	41
- oförändrat tillfredsställande	55
- oförändrat otillfredsställande	4

Trend (%):

- bättre	26
- sämre	12
- oförändrat	62

*) "Bättre/sämre/oförändrat" omfattar också mindre trendförändringar.

Fundamentalt sett är de svenska leverantörernas konkurrenskraft rätt bra – speciellt vad gäller produkternas (tekniska) kvalitet och även företagens produktutveckling. Den mindre gynnsamma trenden avseende marknadsandelarna på hemmaplan har med bl a andra länders relativa förbättringar att göra – men också med ökad närhet till produktion och slutmarknad samt ett för smalt produktsortiment här hemma. Framtida risker på prissidan bör ej underskattas.

- F. Vilka fem länder rankar du rent allmänt som de bästa inköpsländerna avseende "*low tech/lower mid tech*" (utifrån kvalitet, konkurrenskraft, utvecklingsförmåga m m)?

<i>Placering</i>		<i>%</i>	<i>Placering</i>		<i>%</i>
1 (1) ^{*)}	Kina	20	8 (13)	Lettland	3
2 (2)	Sverige	9	8 (8)	Litauen	3
2 (2)	Polen	9	10	Vietnam	2
2 (16)	Indien	9	10	Ukraina	2
5 (7)	Estland	6	20	Ryssland	1
6 (10)	Taiwan	4		Övriga Central-/	
6 (4)	Tyskland	4		Östeuropa	7
				Sydosteuropa	4

*) Placeringar från 2006 inom parentes

- G. Vilka fem länder rankar du rent allmänt som de bästa inköpsländerna avseende "*mid tech/high tech*" (utifrån kvalitet, konkurrenskraft, utvecklingsförmåga m m)?

<i>Placering</i>		<i>%</i>	<i>Placering</i>		<i>%</i>
1 (2) ^{*)}	Sverige	25	9 (16)	Taiwan	2
2 (1)	Tyskland	20	9 (5)	Polen	2
3 (3)	Kina	9	9 (8)	USA	2
4 (4)	Finland	5	9 (12)	Japan	2
4 (7)	Italien	5	9 (10)	Danmark	2
6 (6)	Frankrike	4	14 (15)	Litauen	1
7 (11)	Storbritannien	3	14 (14)	Estland	1
7 (20)	Indien	3		Övriga Central-/	
				Östeuropa	3
				Sydosteuropa	2

*) Placeringar från 2006 inom parentes

- H. Vilka inköpsländer kommer att bli allt viktigare för ditt företag under de närmaste åren?

<i>Placering</i>		<i>%</i>	<i>Placering</i>		<i>%</i>
1	Kina	30	13	Lettland	1
2	Indien	11	13	Litauen	1
3	Tyskland	5	13	Storbritannien	1
3	Polen	5	13	Italien	1
3	Ryssland	5	13	Japan	1
6	Ukraina	3		Övriga Central-/Östeuropa	11
7	Taiwan	2		Övriga Asien	5
7	Estland	2		Sydosteuropa	4
7	Sverige	2			
7	USA	2			
7	Vietnam	2			
7	Finland	2			

I. Vilket betyg ger du Sverige – mer allmänt betraktat – som inköpsland?

(Skala 1-10; 10=bäst)

- Idag: 7,2 (2006: 6,7 2005: 6,8)
- Om fem år: 7,0

Denna bedömning av den svenska leverantörs kåren är i grund och botten rätt positiv – trots en del farhågor och konkreta risker. Den lätta "biasen" åt fel håll bör dock tas som en varningssignal.

J. Vilka tre faktorer borde svenska (under-)leverantörer och andra beslutsfattare förbättra ytterligare?

- Kostnader/priser 56%
- Ledtider/reaktionstider 12%
- Produktsortimentet 7%
- Attityder i vissa lägen 7%
- Förutsättningar för konkurrens 6%
- R & D 4%
- Skatter 1%

Som negativa faktorer eller risker för svenska leverantörer nämns framför allt kostnader/kostnadslågen och priser – något som svenska leverantörer inte till fullo kan påverka. Det kan man dock exempelvis avseende ledtider.

Slutsatser

- 2008 års upplaga av rapporten "Inköparnas Omvärld" visar tydligt att svenska leverantörer idag har en relativt hygglig till bra position hos sina svenska kunder – men också att en del områden kan förbättras, speciellt kostnads- och prissidan, som påtalas som den mest negativa faktorn eller den största risken.
- Budskapet till de svenska leverantörerna är därmed givet: arbeta mycket aktivt med produktionskostnaderna, korta ned ledtiderna, värna om produktkvaliteten, satsa på forskning och utveckling! Risker för ytterligare outsourcing/offshoring verkar uppenbar.
- Emerging markets vinner tveklöst marknadsandelar hos svenska inköpare. Denna trend torde fortsätta.
- Bland de tio länder som bedöms bli allt viktigare inköpsländer under de kommande åren, finns endast Tyskland bland "top 10" avseende traditionella OECD-länder. Sverige och USA ligger elva respektive tolv. Det återspeglar att svenska inköpschefer hyser ett solitt förtroende till tillverkare i emerging markets.
- Men även konkurrensen bland "emerging markets" ökar. Tyvärr pekar vår undersökning på växande problem med konkurrenskraften i de baltiska länderna. Däremot behåller Polen mer eller mindre sin tidigare rätt goda position. Ryssland ses alltjämt som ett relativt svagt framtida leverantörsland av de svenska inköpscheferna (utanför råvarusektorn).

Hubert Fromlet

Övrigt sifferunderlag

- 1) Hur stor del av företagets, divisionens (eller liknande) inköp (i % av värdet) sker för närvarande ungefärligen i Sverige i förhållande till utlandet?

		0/100	10/90	20/80	30/70	40/60	50/50	60/40	70/30	80/20	90/10	100/0	Summa
2008	Procent	11	11	14	4	21	12	14	8	5	0	0	100
2006	Procent	0	9	8	18	11	11	11	9	12	9	1	100
2005	Procent	0	11	16	15	7	13	11	4	13	10	0	100

- 2) Har den utländska inköpsandelen ändrats jämfört med fördelningen för cirka fem år sedan?

		Stigit markant	Stigit något	Oförändrat	Fallit något	Fallit markant	Summa
2008	Procent	24	49	24	3	0	100
2006	Procent	24	52	23	1	0	100
2005	Procent	38	43	17	1	1	100

Vid framtagningen och analysen av Inköparnas Omvärldsrapport tror vi oss ha använt tillförlitliga källor och bearbetningsrutiner. Swedbank AB (publ) och Silf kan dock inte garantera analysernas riktighet eller fullständighet och kan inte ansvara för eventuell felaktighet eller brist i grundmaterialet eller bearbetningen därav. Läsarna uppmanas att basera eventuella beslut även på annat underlag.

Varken Swedbank, Silf eller dess anställda eller andra medarbetare skall kunna göras ansvariga för förlust eller skada, direkt eller indirekt, på grund av eventuella fel eller brister i analyser som redovisas i Inköparnas Omvärldsrapport.